

Mazurskie okna pamięci

Projekt Stowarzyszenia Gołdapski Fundusz Lokalny realizowany w miejscowościach Budry, Budzewo, Dubeninki, Lisy we współpracy z lokalnymi partnerami

Mazurskie okna pamięci

proj. Z. Mieruński

Projekt Stowarzyszenia Gołdapski Fundusz Lokalny realizowany w miejscowościach Budry, Budzewo, Dubeninki, Lisy we współpracy z lokalnymi partnerami

Poszukiwania tożsamości lokalnej prowadzone przez Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny trwają już od kilku lat. Poszukujemy mazurskiej tożsamości w nasz specyficzny sposób, który jest ściśle związany z człowiekiem i jego losami. Odkrywamy przeszłość, tożsamość i dziedzictwo kulturowe, a na tym budujemy teraźniejszość i przyszłość. W ramach działań prowadzonych przez nasze Stowarzyszenie spotykamy się z mieszkańcami wsi północno-wschodnich Mazur. Podczas spotkań dopytujemy o dawne życie, codzienne zabawy, lokalne tradycje, obrzędy i zwyczaje. W taki sposób powstało takie wydarzenie jak *Zażynki w Lisach* oparte na wspomnieniach i umiejętnościach mieszkańców wsi Lisy, przy dużym wsparciu zespołów: *Rominczanie* z Dubeninek, *Zorepad* z Bań Mazurskich, *Budzewiaków* z Budzewa czy *Barw Jesieni* z Buder.

Uczestnikami projektu *Mazurskie okna pamięci* byli seniorzy, osoby dorosłe, młodzież i dzieci z miejscowości Budzewo, Budry, Dubeninki i Lisy, z którymi współpracujemy w różnych formach od kilku lat, realizując działania służące aktywizacji społeczności lokalnych. W trakcie działań poznaliśmy bardzo osobiste historie poszczególnych osób, ale też całych społeczności, a tym samym powojenną historię Mazur. Staraliśmy się zachęcić uczestników do twórczej interpretacji ich życia w postaci kompozycji ułożonych z ich fotografii. Stworzone indywidualnie kompozycje zostały wkomponowane w symboliczne okna ustawione w każdej z miejscowości biorącej udział w projekcie.

W trakcie warsztatów uczestnicy opowiadali o zwyczajach i tradycjach kultywowanych w ich rodzinnych domach i wsiach. Wspominali swoich przodków, ich losy i życiowe historie. Swoistymi „kapsułami podróży w czasie” okazały się przyniesione przez uczestników zdjęcia i inne przedmioty osobiste.

Dzięki realizacji projektu zachowaliśmy małe fragmenty tożsamości współczesnych Mazurów, żyjących na terenie wielokulturowym, na którym ścierały i spotykały się różne wpływy, narody i języki. Takie działania odzwierciedlają historię tych ziem, które, przechodząc z rąk do rąk, stały się narodowościowym tygłem. Szczególnie ważne podczas tych działań jest dla nas spotkanie z mieszkańcami mazurskich wsi i mieszkającymi w nich seniorami. Kontakt z seniorami daje nam ogromną radość i pozytywną energię do działania. Ludzie Ci są wyjątkowi i otwarci. Często tak mocno doświadczeni przez los, ale jakże chętni by pomagać i dzielić się tym, co ich doświadczyło i tym co mają z innymi. Cieszy nas fakt, że angażują się i wspierają nasze pomysły, że chcą i są z nami. Widzimy też, że osoby, które biorą udział w naszych działaniach, posiadają ogromną energię, którą potrafią zarażać innych.

Przemijanie to nieodłączna cecha naszego bytu. Poprzez realizację naszego projektu chcieliśmy ocalić przed przemijaniem i zapomnieniem małe fragmenty naszej wspólnej historii i tożsamości. Ocaliliśmy przed zapomnieniem kilkaset starych fotografii i dokumentów, niezwykłe historie, ogrom wspomnień i wiele emocji. Drodzy uczestnicy projektu *Mazurskie okna pamięci*, dziękujemy Wam za Wasze zaangażowanie i pozytywną energię oraz za chęć dzielenia się nią ze wszystkimi.

Wioletta Anuszkiewicz, Zbigniew Mieruński Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny

Mazurskie okna
pamięci mieszkańców
gminy Budry

Olga i Danusia
Korobielskie
1963 rok.

Korobielskie 1963

czary dzieci

David
osobny
poda
Korobielskie

ślub Etykiety i Jana Król
1977 v.

Szkolnictwo 1922

Ula Kl. I

BUDY - SZKOŁA PODSTAWOWA "A" 324 1945/46

Przedskole Budy
1962 v

Obóz harcerski - Trzemeszno

Budy Korobielskie SA. 1967 v.

jak bawili się nasze dzieci

Hycielka i Harcerstwo

Jęży i Wanda, moi rodzice
Gulewicz

Moja pierwsze siostry 1959 v.

Koniarz u Bruchała 1972 v.

Moja pierwsza zabawa
u siołek u Hecleach

Danuta Gulewiczka Zubek

Zgębie u Harcerstwa
1971 v.

Szkola Podstawowa Nigelsi rok 1964/65

Szkola
Podstawowa
Nigelsi
1973 v.

Dzieci i młodzież w GOK-u

ALEKSANDER SŁOMIŃSKI

(1885-1974) Syn Wincentego i Magdaleny Awdejównej. Wraz z żoną Anasztazją mieszkali w Minkowicach (powiat sokólski, parafia Odelek). Nowa granica parafialna odcięła ich siedzibę od rodzinnej wioski. W 1948 r. przyjechał do Polski i osiedlił się w Dąbrówce Nowej.

Aleksander Słomiński i rzeźby, był koszarzem, śluszem, malarzem. Oko 1908 r. mieszkał w Dąbrówce Nowej. Przynajmniej raz odwiedził z żoną i dziećmi Łęka i odwiedził się na parę dni w rodzinnej wiosce. Wyjechał z Dąbrówki w 1948 r. i osiedlił się w Dąbrówce Nowej. W 1948 r. przyjechał do Polski i osiedlił się w Dąbrówce Nowej. W 1948 r. przyjechał do Polski i osiedlił się w Dąbrówce Nowej.

"Andrzej Kozłowski" - rzeźba wykonana przez Aleksandra Słomińskiego. Na legitymacji barberskiej w barberskiej kawiarni, stworzył ją dla 10-letniego Macieja (Słomińskiego) w "Tarnobrzegu" w 1948 r.

Fragmenty rzeźby autorstwa Barbary Słomińskiej. Chwałskoból, 2019 r. (zaprojektował autor). Aleksander Słomiński i Dąbrówka Nowa (gen. Budyń), lat 1948-1950. (zaprojektował autor).

Kochane Bachorki Fortet

Force-Fire

Schola Tadol. u Pielgrzymie - rok 1952.

Mama Irma z koleżankami.

Moja mama z Pielgrzymami.

Czas wakacyjny mojej mamy Irmy u Osi.

Moja mama z koleżanką - Irma Ostaszewska.

Klasa - 1932. Zmianny klasowy Osulka u Budkach.

Mój syn Antoni u Kale Kocierzowskiej - 1932.

Udawanie siostry z siostrami Kl. I. - 1932 r.

Dziękuję u Budkach.

Zajęcia parafialne udośćpota -

Aliza Ostaszewska - Banc.

Klasa 1932 r. - 1932 r. - 1932 r.

Klasa 1932 r. - 1932 r. - 1932 r.

Klasa 1932 r. - 1932 r. - 1932 r.

Zdjęcie pominięte z lat 1949-1952 z klasa 1932 r. - Budka udośćpota Irma u

Budzewiaki

Barwy Jesieni

Absolwent

FOTOGRAFIE
URODZENIN
PANA P. JANIŃSKIEGO

W przedszkolu w ramach obchodów 100-lecia
Klasa Kształka w Budziszynie przed szkołą
Dzieci białe, pomalowane przez artystkę
Marta Wierzbicką. Kształek jest Polką
Artystka. W tym kształcie jest dzieło, na
prezent dla dzieci w szkole, podobnie jako
"spółki"
Dlaczego Wierzbicka (Wierzbicka)

Bronisława Wierzbicka

I Spotkanie
Pracownicy

Mazurskie okna
pamięci mieszkańców
Budzewa

Zespół "Budzewiaki"

Stefania Wójcik
Przyjaciel Kultury 2016

Stefania
Wójcik (z domu
Rapita)

„Hej Budzewo, Budzewiaki.
Gdzie jest taka druga wieś.
Hej Budzewo, Hej Budzewo.
Tu przetrzejesz życia kres...”

Dożynki Prezydenckie w Spale - 2015

I miejsce w kategorii wieńce tradycyjny
Dożynki Prezydenckie

2020

2019

2019

2020

2020

2019

MOI RODZICE I RODZENSTWO TRACZ

MOJA RODZINA

CELEBRAWA OCHNIO Z DOMU TRACZ

KOLEZANKI

Maria Kupiec (słowa Rafał)

Wieniec Dzelnkowi

Kolezanki

MOJA
RODZINA

MOJA
KONUNIA SW.

MOJA PIERWSZA
KONUNIA SW.

12. I. 1985 r.

MOJ RODZICE

KOLEZANKI z 8
KLASY

MOJA RODZINA

KUBA i FILIPK

OSIANKA

AMBA

APAS

Ja z siostrzyczkami (Kasztyna Adam, Ryszard) - lata 1956/57

Uci Rodzice - Zofia i Józef Deoniziak 1956/57

Jadwiga Adamczuk (z domu Deoniziak)

50-ty rocznica ślubu Rodziców 1996

Dom Rodzinny

30.06.2010

DNI JUDEŃNA 2019

Dożynki w Budvack

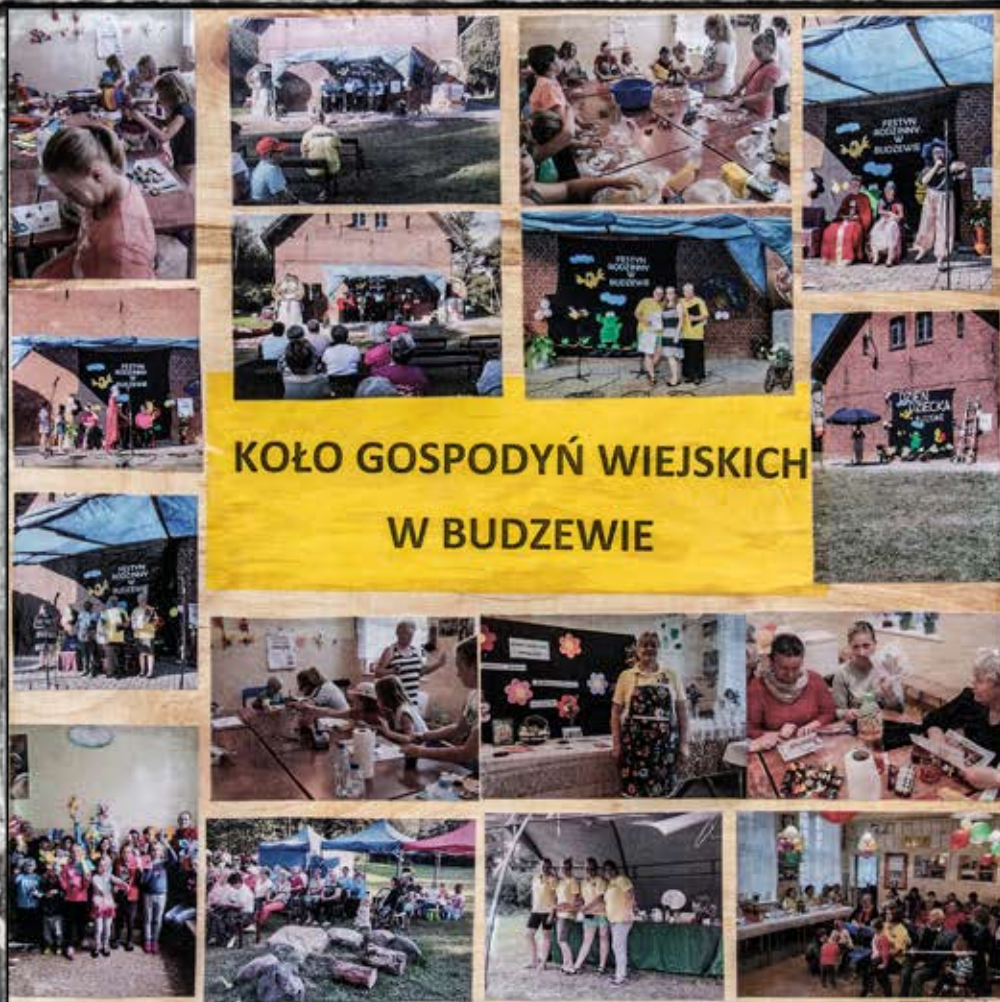

Dożynki wój. Olstynen

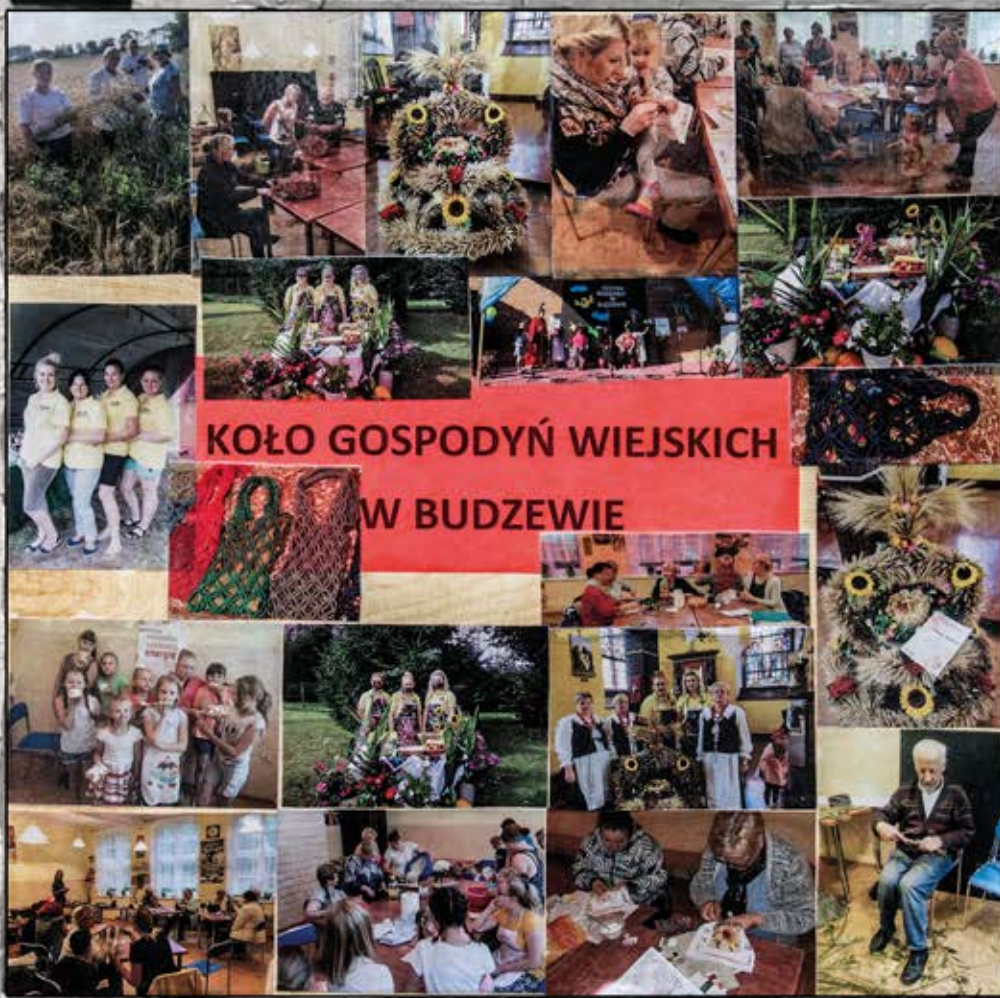

Dożynki w Smolajnach 1969

**KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH
W BUDZEWIE**

**KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH
W BUDZEWIE**

Mazurskie okna
pamięci mieszkańców
gminy Dubeninki

Wieloletni projekt edukacyjny "Książki do domu" realizowany w ramach...

Prezentacja projektu edukacyjnego...

KULTURA

EDUKACJA

Praca w bibliotece...

Wyróżnienie laureatów...

Spotkanie w bibliotece...

ANIMACJA

Spotkanie w bibliotece...

Wystawa fotograficzna...

Spotkanie w bibliotece...

Spotkanie w bibliotece...

Spektakl plenerowy...

Spotkanie w GOK...

Taniec z barwnymi...

OKAZYJNA

Spotkanie...

Spotkanie...

Spotkanie...

Nowa galeria

z Mrąka 16 (201) nr 24 listopada 2004 r.

W ramach...

W ramach...

W ramach...

Spotkanie...

Spotkanie...

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

Spotkanie...

Spotkanie...

Spotkanie...

Spotkanie...

MOJE WSPOMNIENIA Z MŁODOŚCI

DANUTA BARSZCZEWSKA

Czerwone Górdap
Koszary

Szkolny port
Górdap

Stefek kafelek

WSPOMNIENIA

Stalone lato, Stefka

Zespół Koszarowy

Kłoda i piaski

Gwa w piżgę z piaskiem

WYK. JADWIGA SAWICKA

„Gdzie się podziały te cudne wieczory

i majowe poranki,

Com się nochodził wieczór z wieczora

do mojej lubej kochanki.

Ona mi dała koszyczek malin, a ja jej róży na wianek,

Ona mi rzekła z całego serca, tyś mój najmiłszy kochanek...”

Zespół Rominczanie (1985 - ...)

KRYSTYNA SOSNOWSKA

Wycieczka młodościowców Gimnazjum Duchnickiego do Świątyni Łąki. Lata 60-70.

Przygotowanie do wesele. Lata 60-70.
Zofia Kozłowska, Zdzisław Cichociński.
Wesele w Łąki. 1970 r.

Przejażdżenie wozami w Duchnickich. Lata 60-70.
(na zdjęciu: Janina K. Duchnicka, M. Duchnicka, E. Polakowska)

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Ciężkowicach. Lata 60-70.

Na ślubnym kobiercu. 1970 r. (Zdzisław Cichociński)

Przed dwoma laty od ślubu. Lata 60-70.
(na zdjęciu: E. Polakowska, Janina K. Duchnicka)

Z kufereka
Teresy Rydzewskiej

Widok na dom E. Rydzewskiej

Przeszedł już to dzień, gdyś ożenił się z nami.
Zaś wiesz to wiesz,
Nie jaskółka tam, gdzieś,
Gdzieś między ludźmi nie błądził...

Kościół w Duchnickich. Lata 60-70.

RODZINA CZERESZEWSKICH 1960 R.

WYK. HELENA WISNIEWSKA

PROCESJA BOZEGO CIAŁA 1957 R.

DUBENINKI 2003 R.

SZKOŁA PODSTAWOWA 1961 R.

RODZICE I JA 1951 R.

MOJA KLASA 1961 R.

ZONA I MAŁ 1966 R.

SPRZATANIE PRZY KOSCIELE 1964 R.

DZIEŃ KOBIEC W GCK 2017 R.

MOJE DZIECI

DOŻYŃKI W GOLDAPI

BRACIA W WOJSKU

ODZNACZENIE ZA SYNOW W WOJSKU

TEŚC W WOJSKU

TEŚC ODZNACZONY ALI TYCH MEDALI

JĄŻ SIOSTRAMI

ZNIWA W PGR

RODZINA MOJA

JĄTY

WYKOPKI NA POŁACH PGR

SAMOCHOÓD DO ŚLUBU

WYKONAŁA AMBROSLAWA CZERASZEWSKA

TEŚCIOWA Z SYNAMI

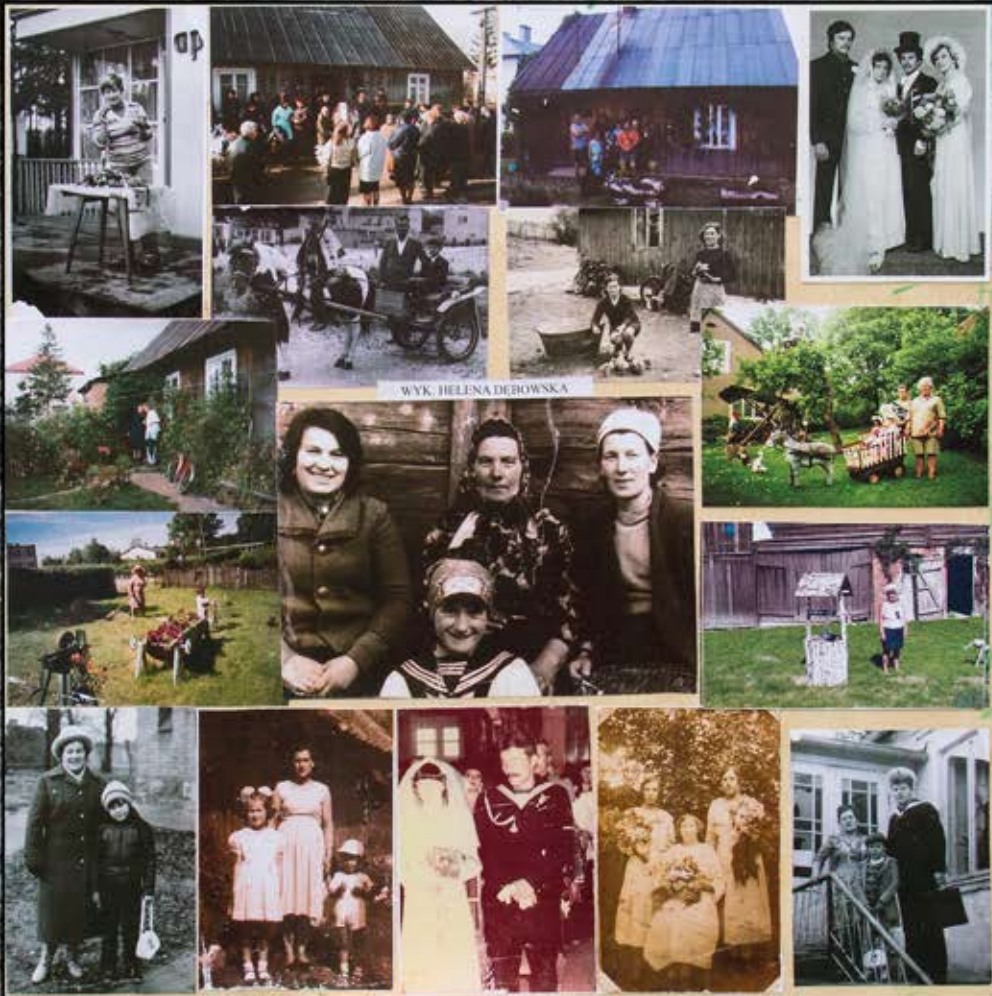
STUDNIÓWKA 1978 R. - JEDNAKOWE STROJE

ŚLUB

KLASA MEZA W MUNDURKACI

BLAKAŁY

SZKOŁA PODSTAWOWA W BLAKAŁACH

MOJ RODZINNY DOM

TECHNIKUM EKONOMICZNE

PIERWSZE WYBORY

NASZA SZKAPA

MOJE KOLEZANKI

WYKOPKI

CIEŻKA PRACA

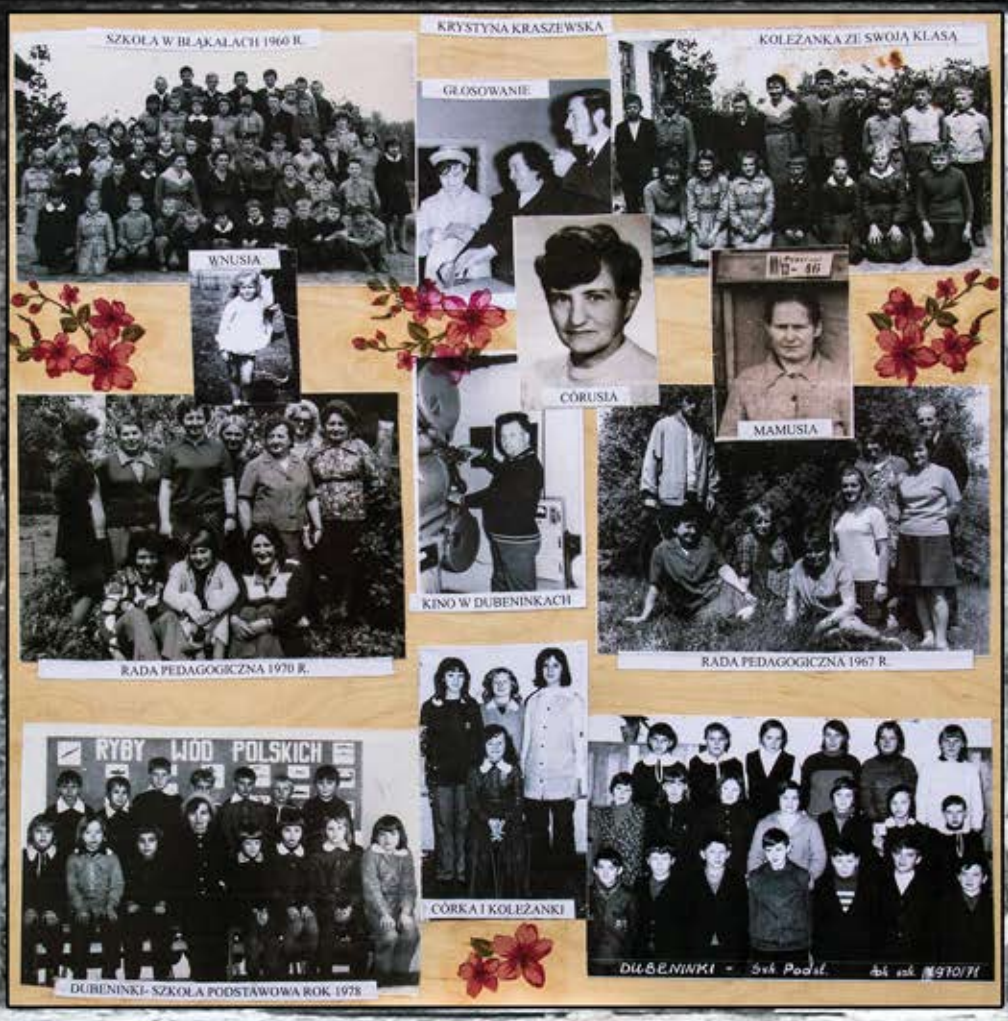
ZGRANA PACZKA

W WOJSKU - 1968 R.

ALE JAZDA

KAWALERSKIE CZASY

Wyd. Marianna Waraksa

Mały absolwent Egzenca i Antoni Waraksa

Antoni ze Żrachowem

Egzenca i Antoni

Egzenca Waraksa i... (unclear)

Władysław Waraksa

Stara stajnia przed rozbiciem

Egzenca w... (unclear)

Egzenca, Dianyż i Marianna

Egzenca i Regina Waraksa

Regina przy pracy

Dianyż i Lejtek W. waraksa

*Ciś pocieszenie gdy odjęła...
 Zostawiła ślad niezapomniany
 i ślad przelotnych swych lat.
 Zostawiła po sobie dąb szlachetny
 małejki znak, że tam kiedyś była.

 Na stole list niezapomniany
 w którym nie będzie dat.
 Zostawiła po sobie dąb szlachetny
 przez wiele lat.

 Tam była ciagle niezapomniany
 odlegający ślad, ślad
 ślad stopy w piasku odciśnięty,
 który zawałał będzie czas.

 A kiedy w grzech już się odniósł
 śladużemy mi osłonił ślad.
 Zostawiła pamięć w sercach ludzi,
 i kędy dobrze przetrwał lat.
 Marianna Waraksa*

Światła dąb przy naszym domu

Marianna, Teresa, Marianna i Dianyż Waraksa

Mały Maryla

Maryla Waraksa

JEDNI ODCHOZDZĄ, INNI DORASTAJĄ

*SKALEP KŁOSZ
 JAK NIE MY*

*TO MOJE MIEJSCE NA
 ZIEMI CHOĆ KRÓTKO TU
 MIEZKAM T. KAWCZYK*

OGIĘTNIĆ TO KANOWAŁ

*CIŚ GRILL WODZĄCY
 OBRÓTKA*

Mazurskie okna
pamięci
mieszkańców Lis

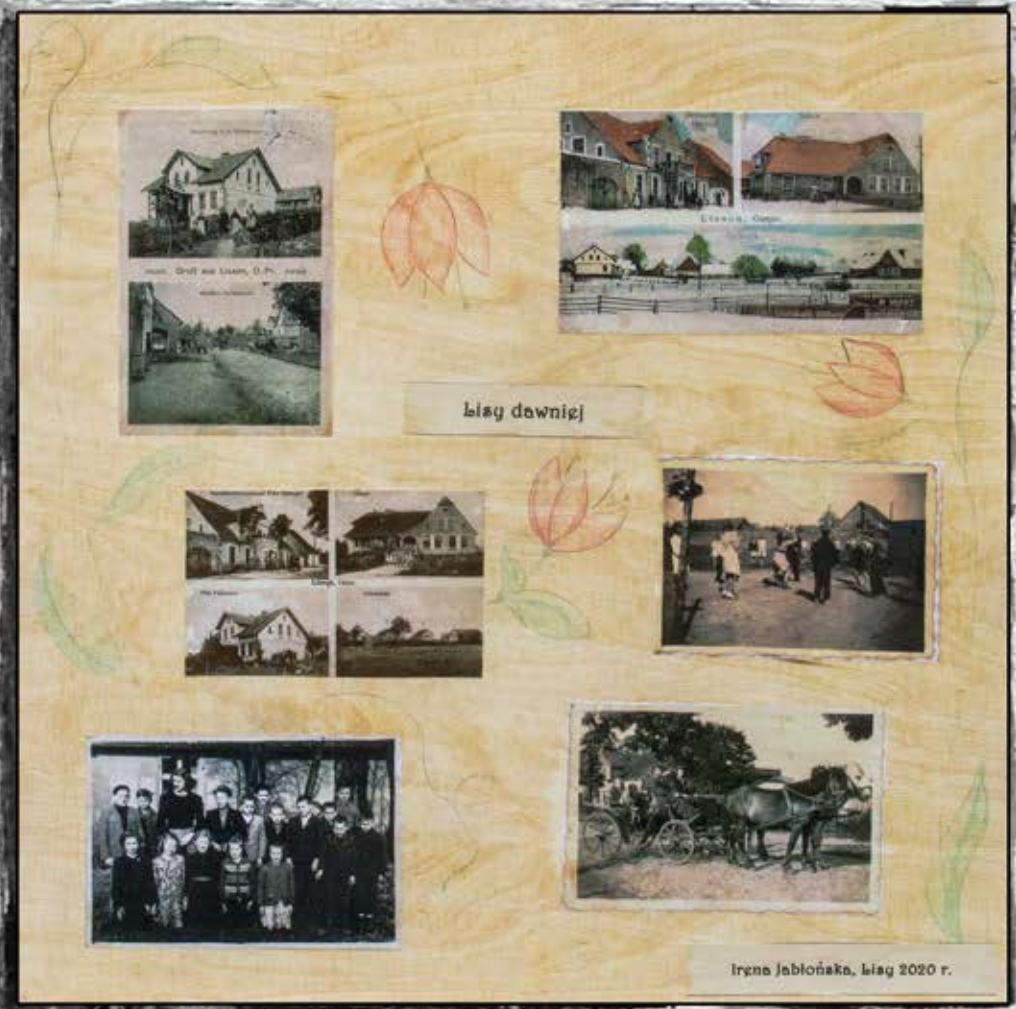
Rodzina Moczugow.
Rodzice, dzieci, wnuki.

Archiwum rodziny Sidorowiczów

Irgno Jabłońsko, kwiecień 2020 r.

Książka dawniej

Irgno Jabłońsko, kwiecień 2020 r.

Wspomnienia Rodziny Grabowskich

Wspomnienie Lisowej historii

Wspomnienie rodziny

Dom Rodziny Grabowskich

Wspomnienie rodziny Grabowskich

Wspomnienie rodziny

Helena + Jan Klus
z rodzią
od 1942r do 1980r

Rodzina Hołub
i Potomkowie

Szkolne wspomnienia

Warszawa - PAŁAC w WILANOWIE

Absolwenci

Rodzina

Kaczorowskich

RODZINA TYLMAŃ.

Mazurskie okna pamięci to projekt Stowarzyszenia Gołdapski Fundusz Lokalny zrealizowany we współpracy z partnerami lokalnymi z miejscowości Budry, Budzewo, Dubeninki i Lisy.

Ideą projektu było pielęgnowanie pamięci mieszkańców Mazur, jako ważnego elementu kształtującego tożsamość kulturową i postawy tolerancji dla wielokulturowości, a także podejmowanie działań na rzecz wspólnot lokalnych. Losy dziadków i rodziców współczesnych mieszkańców Mazur są szczególnie złożone, w większości mieszkańcy przybyli na te tereny z różnych zakątków Polski, Ukrainy i Litwy.

Podczas spotkań i warsztatów uczestnicy przygotowali indywidualne kompozycje złożone z ich własnych zdjęć, dokumentów, które wypełniły „mazurskie okna pamięci”. Spotkania były doskonałą okazją do dzielenia się wspomnieniami i opowieściami z dziećmi i młodzieżą. Powstałe instalacje w kształcie okien w miejscowościach Budry, Budzewo, Dubeninki i Lisy spotkały się z dużym zainteresowaniem sąsiadów i gości. Kompozycje zostały wypełnione wspomnieniami mieszkańców zatrzymanymi w fotografiach. W ramach projektu, dzięki wspomnieniom uczestników, ich zdjęciom, nagrany opowieściom uczestników oraz temu albumowi, zachowujemy historię mieszkańców Mazur dla przyszłych pokoleń.

Podczas jednego z otwarć, Zbigniew Mieruński, prezes Stowarzyszenia Gołdapski Fundusz Lokalny podkreślił, iż trzeba mieć odwagę, żeby udostępnić w miejscu publicznym zdjęcia swoje i swoich bliskich, które pokazują ich życie, wspólnie przeżywane uroczystości czy wydarzenia ważne dla całej społeczności. Prezes podkreślił również, jak ważna jest pamięć w lokalnych społecznościach, to pamięć kształtuje nas i przyszłe pokolenia, a także relacje międzyludzkie.

Animatorka projektu Wioletta Anuszkiewicz podsumowując działania zaakcentowała, iż dzięki realizacji projektu odkrywaliśmy wspólnie życie uczestników i ich sąsiadów, poznawaliśmy ich wspomnienia i życie całych społeczności. Rodzinne fotografie pozwoliły utrwalić wspomnienia bardzo różnych chwil, tych co przynoszą radość i dumę, ale też smutek i tęsknotę.

Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny dziękuje partnerom Lokalnym: Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Budrach, Zespołowi Budzewiaki, Kołu Gospodyń Wiejskich w Budzewie, Gminnemu Centrum Kultury w Dubeninkach, Stowarzyszeniu Inicjatyw Społecznych Nadzieja w Lisach. Dziękujemy Jarosławowi Walcowi i Tadeuszowi Krzywickiemu za pomoc w realizacji projektu.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze
środków Programu Fundusz Inicjatyw
Obywatelskich na lata 2014 – 2020

Wydawca:

Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny

ul. Wolności 11

19-500 Gołdap

gofund@wp.pl

www.funduszgoldap.pl

Opracowanie tekstów: Wioletta Anuszkiewicz

Projekt graficzny: Pracownia Sztuki Społecznej

Zdjęcia: Wioletta Anuszkiewicz, Zbigniew Mieruński

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze
środków Programu Fundusz Inicjatyw
Obywatelskich na lata 2014 – 2020

